

Sygn. akt V CSK 176/17

POSTANOWIENIE

Dnia 4 października 2017 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Roman Trzaskowski

w sprawie z powództwa C.J.
przeciwko [...] Szpitalowi [...] w C.
o zapłatę i rentę,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 4 października 2017 r.,
na skutek skargi kasacyjnej powódki od wyroku Sądu Apelacyjnego w (...)
z dnia 8 lipca 2016 r., sygn. akt I ACa (...),

1) odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania;

2) przyznaje adwokatowi K.P. od Skarbu Państwa - Sądu Apelacyjnego w (...) kwotę 3600 (trzy tysiące sześćset) zł, powiększoną o należny podatek od towarów i usług, z tytułu zwrotu kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej powódce z urzędu w postępowaniu kasacyjnym.

UZASADNIENIE

Powódka C.J. w dniu 4 maja 2011 r. wniosła do Sądu Okręgowego w C. pozew, w którym zgłosiła żądanie zasądzenia na jej rzecz od pozwanego [...] Szpitala [...] w C. kwoty 300.000 zł z tytułu zadośćuczynienia za doznaną krzywdę oraz renty w kwocie po 2.000 zł miesięcznie z tytułu zwiększonych potrzeb, poczynając od dnia wniesienia pozwu.

Wyrokiem z dnia 17 grudnia 2015 r. Sąd Okręgowy w C. oddalił powództwo.

Wyrokiem z dnia 8 lipca 2016 r. Sąd Apelacyjny w (...) oddalił apelację powódki.

W skardze kasacyjnej powódka jako uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania wskazała na przesłankę przedsądu przewidzianą w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c.

Zdaniem powódki, skarga jest oczywiście uzasadniona, ponieważ w sprawie doszło do naruszenia art. 5 k.c. i 233 k.p.c.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Przeważająca część uzasadnienia wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania sprowadza się do polemiki z oceną faktów i dowodów dokonaną przez Sąd odwoławczy, co jest niedopuszczalne w postępowaniu kasacyjnym (art. 398³ § 3 k.p.c.). Przywoływane w tym kontekście zarzuty naruszenia art. 233 § 1 i 2 k.p.c. nie mogą być w ogóle podstawą skargi kasacyjnej ze względu na art. 398³ § 3 k.p.c. (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 23 listopada 2005 r., III CSK 13/05, OSNC 2006, Nr 4, poz. 76, oraz wyroki: z dnia 26 kwietnia 2006 r., V CSK 11/06, Lex nr 230204, z dnia 8 maja 2008 r., V CSK 579/07, Lex nr 393889; z dnia 16 listopada 2012 r., III CSK 73/12, niepubl., z dnia 14 lutego 2013 r., II CSK 292/12, niepubl., z dnia 23 czerwca 2016 r., V CSK 536/15, niepubl.; z dnia 13 kwietnia 2017 r., I CSK 93/17, niepubl.). W tej sytuacji Sąd Najwyższy - nawet w razie przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania - nie mógłby rozważać zasadności naruszenia art. 233 k.p.c. Związanie Sądu Najwyższego ustaleniami faktycznymi stanowiącymi podstawę zaskarżonego orzeczenia oznacza, że o oczywistej zasadności skargi kasacyjnej nie można wnioskować na podstawie zakwestionowania podstawy faktycznej rozstrzygnięcia (zob. np. postanowienie z dnia 7 września 2012 r., V CSK 529/11, nie publ.).

Zgodnie z utrwalonym orzecznictwem skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt. 4 k.p.c., jeżeli zachodzi niewątpliwa, widoczna na pierwszy rzut oka, tj. bez konieczności głębszej analizy, sprzeczność orzeczenia z przepisami prawa nie podlegającymi różnej wykładni (zob. np. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 24 sierpnia 2016 r., II CSK 94/16, nie publ.) i w wyniku takiego naruszenia prawa zapadło w drugiej instancji

orzeczenie oczywiście wadliwe (zob. np. postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 13 kwietnia 2016 r., V CSK 622/15, nie publ.; z dnia 2 czerwca 2016 r., III CSK 113/16, nie publ.; z dnia 27 października 2016 r., III CSK 217/16, nie publ.).

Sytuacja taka nie występuje w niniejszej sprawie. Podstawą oddalenia apelacji przez Sąd Apelacyjny była przede wszystkim ocena - zgodna ze stanowiskiem Sądu pierwszej instancji - że powódka nie wykazała podstaw odpowiedzialności pozwanego, a w szczególności nie wykazała błędu w sztuce medycznej, który skutkowałby szkodą na osobie. Tym samym nie wykazała istnienia adekwatnego związku przyczynowego (art. 361 § 1 k.c.) między szkodą (krzywdą), a uchybieniami w leczeniu. Niezależnie od tego Sąd uznał za zasadny podniesiony przez pozwanego zarzut przedawnienia.

Skarga nie zawiera zarzutu naruszenia art. 361 k.c., co oznacza, że wskazana podstawa oddalenia powództwa nie została skutecznie zakwestionowana i już z tego względu nie można mówić o oczywistej zasadności skargi.

Sąd Apelacyjny nie dopuścił się też oczywistego naruszenia art. 5 k.c. W judykaturze dominuje pogląd, że przepis art. 5 k.c., jako przepis o charakterze wyjątkowym, którego zastosowanie prowadzi do ograniczenia praw, musi być wykładany ściśle, a uznanie zarzutu przedawnienia za nadużycie prawa i uwzględnienie przez sąd przedawnionego roszczenia możliwe jest jedynie wyjątkowo, gdy indywidualna ocena okoliczności w rozstrzyganej sprawie wskazuje, iż opóźnienie w dochodzeniu przedawnionego roszczenia jest spowodowane szczególnymi przesłankami uzasadniającymi to opóźnienie i nie jest ono nadmierne (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 14 grudnia 2011 r., I CSK 238/11). Oddalając zgłoszony w apelacji zarzut naruszenia art. 5 k.c., Sąd Apelacyjny zwrócił uwagę, że stosownie do twierdzeń powódki opuściła ona pozwanego Szpital w styczniu 2005 r. i kontynuowała leczenie w innej placówce medycznej ze względu na przeświadczenie o nieprawidłowościach w dotychczasowym leczeniu. Już zatem w tym czasie posiadała wiedzę o zarzucanych nieprawidłowościach i odpowiedzialnym za nie podmiocie, co oznacza, że trzyletni termin przedawnienia ewentualnych roszczeń powódki upłynął na początku 2008 r., a występując

z powództwem dopiero w maju 2011 r. powódka przekroczyła ten termin o ponad 3 lata; opóźnienie takie nie może być uznane za nieznaczne. Ustalenia dotyczące wiedzy powódki - w żaden sposób nie kwestionowane w skardze kasacyjnej - są dla Sądu Najwyższego wiążące, wobec czego ocenę Sądu Apelacyjnego należy uznać za trafną. Należy przy tym mieć na względzie, że 3-letni termin przedawnienia został uznany przez ustawodawcę za miarodajny także w przypadku szkód na osobie (art. 442¹ § 3 k.c.), a w sprawie doszło do ponad dwukrotnego przekroczenia tego terminu. Sąd Apelacyjny ma także rację, wskazując, że instytucja przedawnienia ma właśnie zapobiegać m.in. konieczności rozstrzygania sporów mimo narastających z czasem trudności dowodowych, które ujawniły się również w niniejszej sprawie.

Wobec powyższego - i wobec braku okoliczności powodujących nieważność postępowania - Sąd Najwyższy na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c. odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania. O kosztach nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej powódce przez adwokata z urzędu Sąd Najwyższy orzekł na podstawie § 8 i § 16 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 3 października 2016 r. w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez adwokata z urzędu.